

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

65119, м. Одеса, просп. Шевченка, 29, тел.: (0482) 307-983, e-mail: inbox@od.arbitr.gov.ua

веб-адреса: <http://od.arbitr.gov.ua>

УХВАЛА

про розгляд заяви

"15" січня 2020 р. м. Одеса Справа № 916/2440/18 Господарський суд Одеської області у складі судді Грабован Л.І.,

за участі секретаря судового засідання Майданик Ю.В.

дослідивши матеріали справи

за заявою кредитора: Товариства з обмеженою відповідальністю „Спектр-Агро”

до боржника: Приватного підприємства „Альфа-Ком” (66800, Одеська обл., Ширяївський район, смт. Ширяєве, вул. Коробченка, буд. 13; код ЄДРПОУ 34858097)

про визнання банкрутом

у відкритому судовому засіданні за участю

представників сторін та учасників (до оголошеної перерви у судовому засіданні):

від кредиторів: ТОВ „Спектр-Агро” - Бонтлаб В.В. (приймав участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції);

ліквідатор банкрута: арбітражний керуючий Косякевич С.О.

ОСОБА_3 (приймав участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції);

від Головного управління ДПС в Одеській області: Ємець В.О.

представників сторін та учасників (після оголошеної перерви у судовому засіданні):

від кредиторів: не з’явилися;

ліквідатор банкрута: не з’явився.

Судове засідання 15.01.2020р. проведено в режимі відеоконференції із Шостим апеляційним адміністративним судом згідно ухвали Господарського суду Одеської області від 26.12.2019р.

У судовому засіданні 15.01.2020р. оголошувалась перерва до 17 год. 00 хв. у відповідності до ст. 216 ГПК України.

Історія справи

Ухвалою підготовчого засідання суду від 05.12.2018р. відкрито провадження у справі № 916/2440/18 про банкрутство Приватного підприємства „Альфа-Ком” (далі - ПП „Альфа-Ком”); визнано грошові вимоги Товариства з обмеженою відповідальністю „Спектр-Агро” (далі - ТОВ „Спектр-Агро”) до ПП „Альфа-Ком” в сумі 1 360 062, 95 грн.; заявлені вимоги, які складаються з пені в сумі 45 764, 23 грн. ухвалено врахувати в реєстрі вимог кредиторів із задоволенням в шосту чергу; введено мораторій на задоволення вимог кредиторів; введено процедуру розпорядження майном боржника ПП „Альфа-Ком”; призначено розпорядником майна боржника ПП „Альфа-Ком” арбітражного керуючого Чумака І.В. (т. 1 а.с. 117-127).

Ухвалою попереднього засідання суду від 23.01.2019р. затверджено реєстр вимог кредиторів ПП „Альфа-Ком” з вказівкою розміру вимог кожного кредитора та черговості їх задоволення (т. 3 а.с. 123-127).

19.03.2019р. Господарським судом Одеської області прийнято постанову про визнання ПП „Альфа-Ком” банкрутом, відкриття ліквідаційної процедури та призначення ліквідатором банкрута арбітражного керуючого Косякевича С.О. (т. 5 а.с. 125-136).

Зміст питань, що розглядаються судом. Заяви учасників.

Ліквідатор ПП „Альфа-Ком” арбітражний керуючий Косякевич С.О. звернувся до суду із заявою в межах справи про банкрутство (т. 7 а.с. 64-75) (вх. №3-743/19 від 23.09.2019р.) про солідарне стягнення з ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_3 та ОСОБА_4 на користь ПП „Альфа-Ком” грошових коштів в сумі 2 790 085, 45 грн. та застосування субсидіарної відповідальності до вказаних осіб.

В обґрунтування заяви ліквідатор вказує, що незалежним аудитором був проведений аналіз фінансово-господарської діяльності ПП „Альфа-Ком” та складено відповідний звіт, згідно якого встановлено наступне. При вивченні дій керівництва підприємства виявлено: штучне збільшення розміру кредиторської та дебіторської заборгованості на кінець періоду, розмір останніх збільшився. Підприємство направляло отримані кошти за сільськогосподарську продукцію на виплату фінансової допомоги як юридичним особам, так і фізичним особам, яка не була повернута, та не розраховувалась зі своїми постачальниками. Вказане призвело до збільшення поточної дебіторської заборгованості та кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Аналіз показав, що підприємство за період з 01.01.2014р. по 23.06.2015р. отримало кошти за сільськогосподарську продукцію в сумі 23 870 640, 25 грн. та виплатило фінансову допомогу в сумі 18 826 740, 58 грн. Після 01.07.2015р. підприємство кошти за сільськогосподарську продукцію не отримувало, а отримувало фінансову допомогу від ТОВ „Юг-Урожай”, яка також виплачувалась фізичним особам як фінансова допомога (або за договором займу). Кошти, отримані за продукцію, та отримана фінансова допомога переводились в готівкові кошти в той же день або в декілька наступних. Зазначені господарські операції повинні мати документальне підтвердження, однак відповідних договорів в процедурі ліквідації виявити не вдалося. За даними звіту про фінансові результати в 2015р. підприємством були реалізовані товари за ціною, нижчою за собівартість, підприємство спрямовувало отримані грошові кошти на виплату фінансової допомоги юридичним та фізичним особам. З урахуванням викладеного, зважаючи на пораховані коефіцієнти, зроблено висновок про наявність в діях керівництва підприємства ознак нерационального ведення господарської діяльності, які призвели до збитковості підприємства та ознак навмисного погіршення фінансово-господарського стану підприємства, тобто доведення до банкрутства. Відповідно до затвердженого судом реєстру вимог кредиторів кредиторська заборгованість ПП „Альфа-Ком” перед кредиторами складає понад 2 790 174, 45 грн., тоді як відповідно до відомостей, наданих відповідними установами та організаціями, майна банкрута не достатньо для погашення вимог кредиторів. Таким чином, в діях колишнього керівництва ПП „Альфа-Ком” присутні ознаки навмисного погіршення фінансово-господарського стану підприємства, тобто доведення до банкрутства.

Ліквідатор, посилаючись на положення ст. 5 Закону України „Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”, вказує, що засновник боржника та керівництво ПП „Альфа-Ком” зазначених заходів не вжили, своїми рішеннями та діями створили умови, за яких боржник став неплатоспроможним та визнаний банкрутом, що підтверджено відповідним фінансовим аналізом.

До 26.08.2016р. керівником ПП „Альфа-Ком” був ОСОБА_1, за час керівництва якого відповідно до проведеного фінансового аналізу були виявлені ознаки доведення до банкрутства. Вказана особа надала собі як фізичній особі фінансову допомогу в розмірі понад 12 млн. грн. та не повернула її.

Ліквідатор вказує, що йому не було передано керівними органами товариства будь-яких фінансово-господарських документів або їх копій, установчих документів, печаток, штампів, матеріальних цінностей. За результатами проведеної роботи ліквідатором встановлено, що за підприємством зареєстрована техніка, однак її місцеперебування невідоме, за місцем реєстрації підприємства техніка та керівні органи ПП „Альфа-Ком” - відсутні. У зв’язку з чим ліквідатор направив до Ширяєвського відділення поліції Роздільнянського відділу поліції ГУНП в Одеській області заяву про кримінальне правопорушення за фактом вчинення невизначеними особами злочину, а саме - незаконне заволодіння майном, на підставі якої до ЄРДР були внесені відомості про вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 388 КК України та проводиться досудове розслідування. Ліквідатор зазначає, що єдиним активом підприємства є транспортний засіб - ВАЗ 212140, 2008р.в. д/з НОМЕР_1 , який за результатами проведеної суб’єктом оціночної діяльності оцінено в 89 000 грн. Враховуючи те, що кредиторська заборгованість ПП „Альфа-Ком” відповідно до реєстру вимог кредиторів, затвердженого ухвалою суду, становить 2 790 174,45 грн., тоді як вартість єдиного активу банкрута - 89 000 грн., із учасників та керівника боржника необхідно стягнути 2 790 085,45 грн.

Ухвалою Господарського суду Одеської області від 25.09.2019р. (т. 7 а.с. 177-180) подану заяву ліквідатором банкрута арбітражним керуючим Косякевичем С.О. прийнято до розгляду; залучено ОСОБА_1 , ОСОБА_4 , ОСОБА_2 , ОСОБА_3 в якості учасників справи для розгляду заяви ліквідатора банкрута арбітражного керуючого Косякевича С.О.

25.11.2019р. від ОСОБА_4 надійшла пояснювальна записка щодо заяви ліквідатора банкрута (т.8 а.с. 148), в якій вказано, що 29.08.2016р. він став директором ПП „Альфа-Ком”, однак прибувши на місце, дізнався про наявність між засновниками та колишнім директором суперечностей. 30.08.2016р. ним була написана заява про звільнення із посади директора, яку віддав засновнику ПП „Альфа-Ком” ОСОБА_3

16.12.2019р. без власного підпису та електронно цифрового підпису від ОСОБА_3 надійшла відповідь на заяву (т. 9 а.с. 45) та 14.01.2020р. за підписом останнього з ідентичним змістом повторно надійшла відповідь на заяву (т. 9 а.с. 112), в якій зазначено, що ПП „Альфа-Ком” було зареєстровано на його сина ОСОБА_2 , однак останній ні в виробничому процесі, ні в управлінні участі не брав. За дорученням сина контроль за діяльністю підприємства здійснювався ОСОБА_3 , однак у зв’язку із хворобою на початку 2015р. останній не міг виконувати контрольні функції. В липні 2016р. ОСОБА_3 стало відомо про наявність проблем на підприємстві, у зв’язку з чим він попросив знайомого Кладова О.П. зайняти посаду директора. 26.08.2016р. були проведені зміни в реєстрі та отримано новий витяг та нова печатка. 27.08.2016р. прибувши разом із ОСОБА_4 в с. Миколаївка, Ширяєвського району, встановлено, що фактично відбувається рейдерський захват, на території підприємства знаходилися озброєнні люди. Бухгалтер підприємства повідомила, що всі документи підприємства забрав ОСОБА_1 , який під час телефонної розмови відмовився віддати їх ОСОБА_3 . ОСОБА_3 вказує, що за період, який аналізує арбітражний керуючий (2014-2016рр.) ні він особисто, ні ОСОБА_2 не втручалися у діяльність ПП „Альфа-Ком”; ні письмових, ні усних вказівок щодо витрачених коштів ОСОБА_3 не надав. ОСОБА_1 витратив кошти, які зазначені у заяві на власний розсуд та не в інтересах підприємства. Вважає, що дії ОСОБА_1 призвели до захвату підприємства та банкрутства. ОСОБА_3 спробував знайти ОСОБА_1 , однак останній уникав зустрічі та в подальшому невідомі особи в телефонному режимі погрожували та попереджали про не втручання в ситуацію.

У судові засідання 15.01.2020р. ОСОБА_1 не з’явився, незважаючи на належне повідомлення про дату, час та місце його проведення, про що свідчить рекомендоване повідомлення про повернення поштового відправлення (т. 9 а.с. 94-95), вимоги ухвали суду від 16.12.2019р. щодо надання відповіді на заяву ліквідатора банкрута арбітражного керуючого Косякевича С.О. про покладення субсидіарної відповідальності на учасників боржника та його керівних органів, а також третіх осіб з підтверджуючими документами, не виконав.

При цьому, суд зазначає, що ухвалою Господарського суду Одеської області від 25.09.2019р. (т. 7 а.с. 185-186) зобов’язано Головне управління Державної міграційної служби України в Одеській області надати відомості про реєстрацію місця проживання та інших персональних даних (дата народження, серія та номер паспорта), які містяться в картотеці відділу обліку та моніторингу інформації, відносно громадянина ОСОБА_1 (реєстраційний номер облікової картки платника податків НОМЕР_2).

На виконання вимог зазначеної ухвали суду Головне управління Державної міграційної служби України в Одеській області листом за № 10542/1/5101-19 від 30.09.2019р. повідомило, що громадянин ОСОБА_1 зареєстрований з 06.12.2000р. за адресою АДРЕСА_2 (т. 8 а.с. 64).

Правова позиція стосовно того, що у разі якщо судові рішення про вчинення відповідної процесуальної дії направлено судом за належною адресою і повернено поштою у зв’язку з посиланням на відсутність (вибуття) адресата, відмову від одержання, закінчення строку зберігання поштового відправлення тощо, то вважається, що адресат повідомлений про вчинення відповідної процесуальної дії викладена у постановках Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду по справі №916/2349/17 від 21.03.2019р., по справі №44/227-б від 05.07.2018р.

Враховуючи викладене, суд зазначає, що сам лише факт не отримання учасником справи кореспонденції, якою суд, з дотриманням вимог процесуального закону, надіслав копії ухвал за належною адресою, та яка повернулася в суд у зв’язку з її неотриманням, не може вважатися поважною причиною не повідомлення про дату, час та місце розгляду справи, оскільки зумовлена не об’єктивними причинами, а суб’єктивною поведінкою учасника щодо отримання кореспонденції, яка надходила на його адресу.

При цьому, суд вказує, що за змістом ст. 2 Закону України „Про доступ до судових рішень” кожен має право на доступ до судових рішень у порядку, визначеному цим Законом. Усі судові рішення є відкритими та підлягають оприлюдненню в електронній формі.

Ухвалою Господарського суду Одеської області від 17.12.2019р. стягнуто з ОСОБА_1 в дохід державного бюджету України через Державну судову адміністрацію України штраф в сумі 10 510 грн. (т. 9 а.с. 59-62) за невиконання процесуальних обов’язків ОСОБА_1 , а саме неявку в три судові засідання без поважних причин та без повідомлення причин неявки, тоді як така явка визнавалася судом обов’язковою; не виконання процесуальних дій у встановлені судом строки, перешкоджання своєчасному, всебічному, повному та об’єктивному встановленню всіх обставин справи, здійсненню судочинства в частині розгляду заяви ліквідатора банкрута арбітражного керуючого Косякевича С.О. про покладення субсидіарної відповідальності на учасників боржника та його керівних органів, а також третіх осіб.

За таких обставин, суд розглядає дану справу за наявними в ній матеріалами з врахуванням положень ч. 9 ст. 165, ч.1 ст.202 ГПК України, якими передбачено, що у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин суд має право вирішити спір за наявними матеріалами справи; неявка у судові засідання будь-якого учасника справи за умови, що його належним чином повідомлено про дату, час і місце цього засідання, не перешкоджає розгляду справи по суті, крім випадків, визначених цією статтею.

Обставини справи, встановлені судом

Відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (т. 7 а.с. 117-119) засновниками ПП „Альфа-Ком” є: ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , керівником - ОСОБА_1

Згідно витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (т. 1 а.с. 32-38) засновниками ПП „Альфа-Ком” є: ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , керівником з 26.08.2016р. - ОСОБА_4

Ліквідатором банкрута арбітражним керуючим Косякевичем С.О. надано звіт про проведення аналізу фінансово-господарської діяльності неплатоспроможності підприємства ПП „Альфа-Ком” (т. 7 а.с. 94-112), який складений 15.08.2019р. незалежним аудитором.

Відповідно до зазначеного звіту проведений аналіз ПП „Альфа-Ком” станом на 31.12.2015р. показав:

фінансово-господарська діяльність підприємства в 2014-2015рр. - це діяльність за основним кодом діяльності вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур та насіння олійних культур (основний);

підприємство не володіє майном;

коефіцієнти, що характеризують структуру балансу, а саме: всі показники ліквідності (крім коефіцієнта абсолютної ліквідності) залишилися в нормі, проте коефіцієнти фінансової стійкості погіршилися та знаходяться нижче нормативних значень;

структура балансу підприємства станом на 31.12.2015р. має ознаки незадовільної;

показники, що характеризують рентабельність діяльності підприємства станом на 31.12.2015р. вказують на нерентабельність продукції;

в результаті опрацювання виписок банків було встановлено, що підприємство в 2014-2015рр. виплачувало фінансову допомогу як юридичним, так і фізичним особам, яка не була повернута;

дані звіту про фінансові результати за 2015р. показали наявність продажу товару нижче ціни придбання, загальна сума збитку становить 461 тис. грн.;

на кінець періоду, що аналізується розмір дебіторської та кредиторської заборгованостей збільшився. Підприємство направляло отримані кошти за сільськогосподарську продукцію на виплату фінансової допомоги (займів) і не розрахувалось зі своїми постачальниками. Це і призвело до штучного збільшення розміру кредиторської заборгованості.

Згідно висновку протягом 2015р. ПП „Альфа-Ком” було списано з балансу всі основні засоби, заповдіані в господарській діяльності; склад оборотних активів вказує, що станом на 31.12.2015р. підприємство реалізувало практично всі свої запаси та не отримало коштів від своїх покупців; зростання кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги вказує на те, що отримані кошти від покупців не використовувались для погашення заборгованості постачальників; рентабельність продукції має від’ємне значення, що свідчить про продаж продукції дешевше її собівартості.

У висновку звіту також вказано, що після проведеної оцінки фінансово-господарського стану підприємства на предмет наявності ознак приховуваного, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства можна дійти висновку, що в діях керівництва підприємства відсутні ознаки дій з фіктивного банкрутства та приховуваного банкрутства. В діях керівництва підприємства наявні ознаки навмисного погіршення фінансово-господарського стану підприємства шляхом виведення коштів з рахунків підприємства та переведення їх у готівковій, тобто доведення до банкрутства.

У звіті про проведення аналізу фінансово-господарської діяльності неплатоспроможності підприємства ПП „Альфа-Ком” зазначено, що при вивченні дій керівництва підприємства, які можна вважати ознаками навмисного погіршення фінансово-господарського стану підприємства виявлено наступне: штучне збільшення розміру кредиторської та дебіторської заборгованості на кінець періоду, що аналізується розмір останніх збільшився. Підприємство направляло отримані кошти за сільськогосподарську продукцію на виплату фінансової допомоги як юридичним особам, так і фізичним особам, яка не була повернута, та не розраховувалось зі своїми постачальниками. Це і призвело до збільшення поточної дебіторської заборгованості та кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Проведений аналіз показав, що підприємство за період з 01.01.2014р. по 23.06.2015р. отримало кошти за сільськогосподарську продукцію в сумі 23 870 640, 25 грн. За цей же період підприємство виплатило фінансову допомогу в сумі 18 826 740, 58 грн. Після 01.07.2015р. підприємство не отримувало кошти за сільськогосподарську продукцію, а отримувало фінансову допомогу від ТОВ „Юг-Урожай”, яку також виплачувало фізичним особам як фінансову допомогу (або за договором займу). Отримані кошти як за продукцію, так і отримана фінансова допомога переводились в готівкові кошти в той же день, або в декілька наступних. Продаж задіяних у виробничо-господарській діяльності основних засобів - протягом 2015р. ПП „Альфа-Ком” списало з балансу (реалізувало або ліквідувало) всі основні засоби, задіяні в господарській діяльності; продаж товарів (робіт, послуг), які реалізує підприємство, за ціною нижчою за собівартість - за даними звіту про фінансові результати в 2015р. підприємством були реалізовані товари за ціною нижчою за собівартість; різниця між сумою отриманого доходу і собівартістю реалізації становить 461, 0 тис. грн., що є прямими збитками підприємства.

В діях керівництва підприємства наявні ознаки навмисного погіршення фінансово-господарського стану підприємства шляхом виведення коштів з рахунків підприємства та переведення їх у готівковій, тобто доведення до банкрутства.

Відповідно до даних про отриману та виплачену фінансову допомогу, наведених у таблиці №14 поданого звіту сума наданої підприємством та неповернутої фінансової допомоги ОСОБА_1 становить 12 535 600 грн. Загальна сума наданої підприємством та неповернутої фінансової допомоги становить 20 532 763, 58 грн. Загальна сума отриманої підприємством фінансової допомоги - 12 026 948, 10 грн.

До звіту про проведення аналізу фінансово-господарської діяльності неплатоспроможності підприємства ПП „Альфа-Ком” додано та відповідно до матеріалів справи долучено: висновок про вартість майна (т. 7 а.с. 124); відповідь Головного управління статистики в Одеській області (т. 7 а.с. 113-116), в якій зазначено показники фінансової звітності за 2013р., за 2014-2015рр., за I квартал та I півріччя 2016р. та звіти про фінансові результати; виписки за особовим рахунком (т. 7 а.с. 125-167), виписки за картковими рахунками (т. 7 а.с. 168-175).

Ухвалою попереднього засідання суду від 23.01.2019р. затверджено реєстр вимог кредиторів ПП „Альфа-Ком” на загальну суму 2 790 174, 45 грн. (т. 3 а.с. 123-127).

ОСОБА_3 надано медичну картку амбулаторного хворого №3175/15.

Норми права, що підлягають застосуванню

Ч. 1 ст. 2 ГПК України передбачено, що завданням господарського судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів, пов’язаних із здійсненням господарської діяльності, та розгляд інших справ, віднесених до юрисдикції господарського суду, з метою ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави.

Згідно ч. 1 ст. 3 ГПК України судочинство в господарських судах здійснюється відповідно до Конституції України, цього Кодексу, Закону України "Про міжнародне приватне право", Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", а також міжнародних договорів, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України.

Відповідно до ч.1 ст. 215 ГК України у випадках, передбачених законом, суб’єкт підприємництва - боржник, його засновники (учасники), власник майна, а також інші особи несуть юридичну відповідальність за порушення вимог законодавства про банкрутство, зокрема фіктивне банкрутство, приховування банкрутства або умисне доведення до банкрутства.

Згідно ч. 3 ст. 215 ГК України умисним банкрутством визнається стійка неплатоспроможність суб’єкта підприємництва, викликана цілеспрямованими діями власника майна або посадової особи суб’єкта підприємництва, якщо це завдало істотної матеріальної шкоди інтересам держави, суспільства або інтересам кредиторів, що охороняються законом.

Відповідно до ч.ч.2, 3 Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затверджених Наказом Міністерства економіки України від 19.01.2006р. N 14 (далі - Методичні рекомендації), об’єктом аналізу є фінансово-господарський стан підприємств, зокрема фінансові, виробничі та інвестиційні аспекти їх діяльності. Суб’єктами аналізу є власники, органи, уповноважені управляти майном, або особи, які зацікавлені в отриманні інформації щодо діяльності підприємства (державний орган з питань банкрутства, арбітражний керуючий, органи податкової служби, керівництво).

Згідно ч. 4 Методичних рекомендацій активи - ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому. Доведення до банкрутства - умисне, з корисливих мотивів, іншої особистої зацікавленості або в інтересах третіх осіб вчинення громадянином-засновником (учасником) або службовою особою суб’єкта господарської діяльності дій, що призвели до стійкої фінансової неспроможності суб’єкта господарської діяльності, якщо це завдало великої матеріальної шкоди державі чи кредитору.

Відповідно до ч.ч.1, 2, 3 ст. 8 Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством, або власник відповідно до законодавства та установчих документів.

Ч. 6 ст. 8 Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” передбачено, що керівник підприємства зобов’язаний створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, службами та працівниками, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів.

Згідно ч. 7 ст. 8 Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” головний бухгалтер або особа, яка забезпечує ведення бухгалтерського обліку підприємства: забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання і подання у встановлені строки фінансової звітності; організує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій.

Відповідно до ч.ч.1, 2, 3, 4 ст. 13 ЦК України цивільні права особа здійснює у межах, наданих їй договором або актами цивільного законодавства. При здійсненні своїх прав особа зобов’язана утримуватися від дій, які могли б порушити права інших осіб, завдати шкоди довкіллю або культурній спадщині. Не допускаються дії особи, що вчиняються з наміром завдати шкоди іншій особі, а також зловживання правом в інших формах. При здійсненні цивільних прав особа повинна додержуватися моральних засад суспільства.

Ч. 6 ст. 13 ЦК України передбачено, що у разі недодержання особою при здійсненні своїх прав вимог, які встановлені частинами другою - п’ятою цієї статті, суд може зобов’язати її припинити зловживання своїми правами, а також застосувати інші наслідки, встановлені законом.

З 21.10.2019р. набрав чинності Кодекс України з процедур банкрутства.

Відповідно до ч. 2 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу України з процедур банкрутства з дня введення в дію цього Кодексу визнано такими, що втратили чинність: Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 31, ст. 440 із наступними змінами); Постанову Верховної Ради України "Про введення в дію Закону України "Про банкрутство" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 31, ст. 441).

Згідно ч. 4 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу України з процедур банкрутства встановлено, що з дня введення в дію цього Кодексу подальший розгляд справ про банкрутство здійснюється відповідно до положень цього Кодексу незалежно від дати відкриття провадження у справі про банкрутство, крім справ про банкрутство, які на день введення в дію цього Кодексу перебувають на стадії санації, провадження в яких продовжується відповідно до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом". Перехід до наступної судової процедури та подальше провадження у таких справах здійснюється відповідно до цього Кодексу.

Ч. 1 ст. 2 Кодексу України з процедур банкрутства передбачено, що провадження у справах про банкрутство регулюється цим Кодексом, Господарським процесуальним кодексом України, іншими законами України.

Відповідно до ч. 1 ст. 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом’якшують або скасовують відповідальність особи.

Таким чином, судом враховуються положення Закону України „Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” під час розгляду заяви ліквідатора банкрута арбітражного керуючого Косякевича С.О., оскільки така заява була подана під час дії вказаного Закону та відповідні обставини виявлені ліквідатором саме під час дії Закону України „Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

Ч. 1 ст. 41 Закону України „Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” передбачено, що ліквідатор - фізична особа, яка відповідно до судового рішення господарського суду організовує здійснення ліквідаційної процедури боржника, визнаного банкрутом, та забезпечує задоволення вимог кредиторів у встановленому цим Законом порядку.

Згідно ч. 2 ст. 41 Закону України „Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” ліквідатор з дня свого призначення здійснює такі повноваження: приймає до свого відання майно боржника, забезпечує його збереження; виконує функції з управління та розпорядження майном банкрута; проводить інвентаризацію та оцінку майна банкрута; аналізує фінансове становище банкрута; виконує повноваження керівника (органів управління) банкрута; очолює ліквідаційну комісію та формує ліквідаційну масу; пред’являє до третіх осіб вимоги щодо повернення банкруту сум дебіторської заборгованості; вживає заходів, спрямованих на пошук, виявлення та повернення майна банкрута, що знаходиться у третіх осіб; продає майно банкрута для задоволення вимог, внесених до реєстру вимог кредиторів, у порядку, передбаченому цим Законом та інше.

Ч. 5 ст. 41 Закону України „Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” передбачено, що під час здійснення своїх повноважень ліквідатор має право заявити вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов’язаннями боржника у зв’язку з доведенням його до банкрутства. Розмір зазначених вимог визначається з різниці між сумою вимог кредиторів і ліквідаційною масою. У разі банкрутства боржника з вини його засновників (учасників, акціонерів) або інших осіб, у тому числі з вини керівника боржника, які мають право давати обов’язкові для боржника вказівки чи мають можливість іншим чином визначати його дії, на засновників (учасників, акціонерів) боржника - юридичної особи або інших осіб у разі недостатності майна боржника може бути покладена субсидіарна відповідальність за його зобов’язаннями. Стягнені суми включаються до складу ліквідаційної маси і можуть бути використані тільки для задоволення вимог кредиторів у порядку черговості, встановленому цим Законом.

Відповідно до ч.ч. 1, 2 ст. 5 Закону України „Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” засновники (учасники, акціонери) боржника, власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, центральні органи виконавчої влади, органи Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень зобов’язані вживати своєчасних заходів для запобігання банкрутству боржника. У разі виникнення ознак банкрутства керівник боржника зобов’язаний надіслати засновникам (учасникам, акціонерам) боржника, власнику майна (органу, уповноваженому управляти майном) боржника відомості щодо наявності ознак банкрутства.

Враховуючи введення в дію Кодексу України з процедур банкрутства з 21.10.2019р., суд також застосовує норми Кодексу України з процедур банкрутства, які є аналогічними положенням Закону України „Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”.

Згідно ч. 1 ст. 61 Кодексу України з процедур банкрутства ліквідатор з дня свого призначення здійснює такі повноваження: приймає у своє відання майно боржника, забезпечує його збереження; виконує функції з управління та розпорядження майном банкрута; проводить інвентаризацію та визначає початкову вартість майна банкрута; аналізує фінансовий стан банкрута; виконує повноваження керівника (органів управління) банкрута; формує ліквідаційну масу та інше.

Ч. 2 ст. 61 Кодексу України з процедур банкрутства передбачено, що під час здійснення своїх повноважень ліквідатор має право заявити вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов’язаннями боржника у зв’язку з доведенням його до банкрутства. Розмір зазначених вимог визначається з різниці між сумою вимог кредиторів і ліквідаційною масою. У разі банкрутства боржника з вини його засновників (учасників, акціонерів) або інших осіб, у тому числі з вини керівника боржника, які мають право давати обов’язкові для боржника вказівки чи мають змогу іншим чином визначати його дії, на засновників (учасників, акціонерів) боржника - юридичної особи або інших осіб у разі недостатності майна боржника може бути покладена субсидіарна відповідальність за його зобов’язаннями. Стягнені суми включаються до складу ліквідаційної маси і можуть бути використані лише для задоволення вимог кредиторів у порядку черговості, встановленому цим Кодексом.

Відповідно до ч.ч.1, 2 ст. 4 Кодексу України з процедур банкрутства засновники (учасники, акціонери) боржника, власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, центральні органи виконавчої влади, органи Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень зобов’язані своєчасно вживати заходів для запобігання банкрутству боржника. У разі виникнення ознак банкрутства керівник боржника зобов’язаний надіслати засновникам (учасникам, акціонерам) боржника, власнику майна (органу, уповноваженому управляти майном) боржника відомості щодо наявності ознак банкрутства.

Ч. 1 ст. 619 ЦК України передбачено, що договором або законом може бути передбачена поряд із відповідальністю боржника додаткова (субсидіарна) відповідальність іншої особи.

Ч. 1 ст. 62 Кодексу України з процедур банкрутства передбачено, що усі види майнових активів (майно та майнові права) банкрута, які належать йому на праві власності або господарського відання, включаються до складу ліквідаційної маси.

Ст. 73 ГПК України передбачено, що доказами є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Ці дані встановлюються такими засобами: 1) письмовими, речовими і електронними доказами; 2) висновками експертів; 3) показаннями свідків.

Згідно ч. 1 ст. 74 ГПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

Відповідно до ст. 76 ГПК України належними є докази, на підставі яких можна встановити обставини, які входять в предмет доказування. Суд не бере до розгляду докази, які не стосуються предмета доказування. Предметом доказування є обставини, які підтверджують заявлені вимоги чи заперечення або мають інше значення для розгляду справи і підлягають встановленню при ухваленні судового рішення.

Ч. 1 ст. 77 ГПК України передбачено, що обставини, які відповідно до законодавства повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися іншими засобами доказування.

Ст. 78 ГПК України передбачено, що достовірними є докази, на підставі яких можна встановити дійсні обставини справи.

Відповідно до ч. 1 ст. 80 ГПК України учасники справи подають докази у справі безпосередньо до суду.

Ч. 1 ст. 86 ГПК України передбачено, що суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об’єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів.

Висновки суду

Суд зазначає, що висновки ліквідатора щодо доведення боржника до банкрутства підтверджуються матеріалами справи, згідно яких встановлено, що підприємство в 2014-2015рр. виплачувало фінансову допомогу як юридичним, так і фізичним особам, яка не була повернута; дані звіту про фінансові результати за 2015р. показали наявність продажу товару нижче ціни придбання, загальна сума збитку становить 461 тис. грн.; підприємство направляло отримані кошти за сільськогосподарську продукцію на виплату фінансової допомоги (займів) і не розраховувалося зі своїми постачальниками, що призвело до штучного збільшення розміру кредиторської заборгованості; підприємство не володіє майном; припинення основної діяльності підприємства.

Ліквідатор банкрута встановлено, що зареєстроване за ПП „Альфа-Ком” майно фактично відсутнє.

Таким чином, керівник ПП „Альфа-Ком” ОСОБА_1 своїми діями довів боржника до банкрутства, завдавши шкоди правам та законним інтересам та правам суб’єкта господарювання та його кредиторів.

Доказів на спростування зазначених доводів ОСОБА_1 суду не надав.

Згідно реєстру вимог кредиторів розмір зобов’язань боржника станом на день розгляду заяви ліквідатора про покладення субсидіарної відповідальності становить 2 790 174, 45 грн., єдиним активом ПП „Альфа-Ком” є транспортний засіб, який оцінений в 89 000 грн., а тому у відповідності до вимог Закону розмір субсидіарної відповідальності становить 2 790 085, 45 грн., що є різницею між вказаними сумами.

Суд встановив відсутність належних та допустимих доказів, які б свідчили про доведення боржника до банкрутства ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , тобто про факт надання ними обов’язкових для боржника вказівок або участі в будь-якій формі в діях керівника боржника ОСОБА_1 та факт вчинення будь-яких дій керівником ОСОБА_4 .

Таким чином, суд дійшов висновку про необхідність часткового задоволення заяви ліквідатора банкрута арбітражного керуючого Косякевича С.О. про покладення субсидіарної відповідальності та стягнення з ОСОБА_1 на користь ПП „Альфа-Ком” 2 790 085, 45 грн.

Керуючись ч. 2 ст. 61 Кодексу України з процедур банкрутства, ст. 234 Господарського процесуального кодексу України, суд

УХВАЛИВ:

1.Заяву ліквідатора Приватного підприємства „Альфа-Ком” арбітражного керуючого Косякевича Сергія Олексійовича про покладення субсидіарної відповідальності та стягнення солідарно з ОСОБА_1 , ОСОБА_2 , ОСОБА_3 та ОСОБА_4 грошових коштів у розмірі 2 790 085, 45 грн. - задовольнити частково.

2.Покласти субсидіарну відповідальність на ОСОБА_1 .

3.Стягнути з ОСОБА_1 (АДРЕСА_2 ; реєстраційний номер облікової картки платника податків НОМЕР_2 ; паспорт серії НОМЕР_3 , виданий 25.10.1999р. Малиновським РВ м. Одеси) на користь Приватного підприємства „Альфа-Ком” (66800, Одеська обл., Ширяївський район, смт. Ширяєве, вул. Коробченка, буд. 13; код ЄДРПОУ 34858097) 2 790 085 (два мільйона сімсот дев’яносто тисяч вісімдесят п’ять) грн. 45 коп.

4.В задоволенні заяви в частині покладення субсидіарної відповідальності на ОСОБА_2 , ОСОБА_3 та ОСОБА_4 та стягнення з них грошових коштів на користь Приватного підприємства „Альфа-Ком" - відмовити.

5.Видати наказ.

Ухвала набирає законної сили 15.01.2020р. та може бути оскаржена в апеляційному порядку до Південно-західного апеляційного господарського суду через Господарський суд Одеської області шляхом подачі апеляційної скарги протягом 10 днів з дня складання повної ухвали.

Повну ухвалу складено та підписано 20.01.2020р.

Копію ухвали надіслати: ліквідатору банкрута арбітражному керуючому Косякевичу С.О. (04211, м. Київ, а/с 5), ОСОБА_1. (АДРЕСА_2), ОСОБА_4 (АДРЕСА_3), ОСОБА_2 (АДРЕСА_4), ОСОБА_3 (АДРЕСА_5 ; АДРЕСА_6), ТОВ „Спектр-Агро" (08702, Київська обл., м. Обухів, вул. Промислова, буд. 20), ТОВ „Компанія „НОТАПС" (03187, м. Київ, вул. АК. Глушкова, буд. 40, корпус 5, офіс 526; 03187, м. Київ, вул. Академіка Заболотного, 38, офіс 23).

Суддя

Л.І. Грабован